

JOKKMOKKS KOMMUN

Kvalitetsdokument	Beslutad av Socialnämnden	Upprättad (dat.) 2013-03-26	Reviderad (dat.) 2015-02-10
Dokumentnamn Handlingsplan med mätbara mål för socialnämndens arbete med våld i nära relation			
Avser verksamhet Socialtjänsten i Jokkmokks kommun		Giltighetstid Tillsvidare	Uppföljning Vid årets sista sammanträde i nämnden
Ansvar och genomförande Socialchef		Revidering Årligen, vid årets första sammanträde i nämnden	

Handlingsplan med mätbara mål

för socialnämndens arbete med våld i nära relation

Innehållsförteckning

JOKKMOKKS KOMMUN

.....	2
Handlingsplan med mätbara mål	2
för socialnämndens arbete med våld i nära relation	2
INLEDNING	4
Handlingsplan för arbete med våld i nära relation	4
Definitioner	4
Lagstiftning och Socialstyrelsens anvisningar	4
Handlingsplanens syfte	5
Uppföljning och revidering av handlingsplanen	5
UPPFÖLJNINGSBARA MÅL	6
MÄTBARA MÅL FÖR 2015	6
MÄTBARA MÅL FÖR 2016	8
BERÖRDA ENHETER OCH PERSONALGRUPPER:	9
BILAGOR:	9
Bilaga 1. MÄTBARA MÅL FÖR 2014 med uppföljning av resultat per den 15 januari 2015	10
Bilaga 2; MÄTBARA MÅL FÖR 2013 med uppföljning av resultat.....	15
Bilaga 3; KARTLÄGGNING av våld i kommunen år 2012-2013	19
Bilaga 4; RUTINER vid Skyddade Personuppgifter.....	22
Bilaga 5; UPPDATERADE RUTINER vid handläggning av ekonomiskt bistånd	25

INLEDNING

Handlingsplan för arbete med våld i nära relation

Varje kommun har enligt lag en skyldighet att ge stöd och hjälp åt den som bevittnat, utsatts eller utsatt någon för våld i nära relation.

Definitioner

World Health Organisation (WHO) definierar **våld i nära relation** som “fysiskt aggressiva handlingar, psykisk misshandel, påtvingat samlag eller andra former av sexuellt tvång, och olika former av kontrollerande beteende, exempelvis: att isolera en person från familj och vänner eller att begränsa tillgängligheten till information och hjälp”.

”**Våld mot äldre** är en enstaka eller upprepad handling, eller frånvaro av önskvärd/lämplig handling, som utförs inom ett förhållande där det finns en förväntan på förtroende och som förorsakar skada eller smärta hos en äldre person.” (”Torontodeklarationen”, WHO)

Med **nära relation** menas att det finns eller har funnits en nära och förtroendefull relation mellan offer och förövare. Begreppet omfattar makar/sambor, pojk-/flickvänner, föräldrar, mor- och farföräldrar, mostrar/fastrar, farbröder/morbröder, syskon, barn och barnbarn. När vi talar om våld mot äldre brukar även vårdare, chaufförer, medboende räknas in i gruppen med en nära relation. **Att bevittna våld** innebär att se eller höra våldet, uppleva våldets efterverkningar eller känna av via stämningen att våld förekommer eller har förekommit.

Lagstiftning och Socialstyrelsens anvisningar

Enligt 3 kap. 3 § Socialtjänstlagen och SOSFS 2009:22 bör Socialnämnden i sin verksamhet för våldsutsatta kvinnor samt barn som bevittnat våld:

1. Fastställa uppföljningsbara mål
2. Beskriva hur grupper och enskilda ska informeras om nämndens verksamhet
3. Beskriva hur regelbunden kartläggning ska ske av omfattningen i kommunen av våld eller andra övergrepp mot kvinnor av närstående
4. Regelbundet kartlägga omfattningen i kommunen av barn som bevittnat våld
5. Analysera hur socialtjänstens verksamhet svarar mot behoven i kommunen vad gäller såväl grupper som enskilda
6. Fastställa på vilka områden behov av samverkan finns såväl internt som externt och både på en övergripande nivå och i enskilda ärenden
7. Beskriva hur skyddade personuppgifter ska hanteras
8. Redogöra för hur kontroll och uppföljning ska ske av verksamheter som utför insatser enligt Socialtjänstlagen
9. Redogöra för hur uppföljning och utvärdering av verksamheten ska ske

Socialstyrelsen föreslår att detta beskrivs i en handlingsplan på politisk nivå. Socialnämnden har därmed valt att utarbeta denna handlingsplan där punkt 1 behandlar mätbara mål och punkterna 2-9 beskriver och analyserar nuläget med koppling till de lagstadgade kraven.

Handlingsplanen utgår ifrån:

- Socialtjänstlagen (3 kap. 3 § samt 5 kap. 11 §) som tydliggör kommunens ansvar för att ge stöd och hjälp till brottsoffer,
- Socialstyrelsens Allmänna råd SOSFS 2009:22 *Socialnämndens arbete med våldsutsatta kvinnor samt barn som bevittnat våld*, samt Socialstyrelsens Föreskrifter och allmänna råd SOSFS 2014:4 (M och S) *Våld i nära relationer*,
- Socialstyrelsens Allmänna råd SOSFS 2014:6 (S) *Handläggning av ärenden som gäller barn och unga*
- Socialstyrelsens *Meddelandeblad nr 2/2012* reviderad i maj 2013 om bl.a. samarbete kommun och kvinnojour, samt SOSFS 2014:5 *Dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS*,
- Socialstyrelsens handbok *Våld. Handbok om socialnämndens ansvar för våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld*,
- *Basnivå avseende samverkansmyndigheters insatser vid Våld i nära relation*, framtagen inom Kommunförbundet Norrbotten år 2012.

Handlingsplanens syfte

- All personal inom socialförvaltningen ska, inom ramen för sitt uppdrag, ha adekvat kunskap för att känna igen och agera vid förekomst av våld i nära relationer och barn som bevittnar våld.
- All personal inom socialförvaltningen ska, inom ramen för sitt uppdrag, följa interna rutiner för våldsutsatta, övriga brottsoffer, barn som upplevt våld och våldsutövare.
- Arbetet med utredningar och insatser avseende våldsutsatta, övriga brottsoffer, våldsutövare och barn som upplevt våld ska utvecklas.
- Arbetet ska systematiskt kartläggas, följas upp och utvärderas som en grund för det fortsatta arbetet.
- Socialnämnden ska verka för fortsatt god och utvecklad samverkan med andra myndigheter och med ideella föreningar med den våldsutsatta i centrum.

Uppföljning och revidering av handlingsplanen

Socialnämndens handlingsplan för våld i nära relation ska följas upp årligen.

Uppföljningen ska rapporteras till socialnämnden vid dess sista sammanträde för året.

Varje nytt år ska handlingsplanen revideras av nämnden och i samband med det stämmas av mot aktuell genomförandeplan. Beslut om reviderad handlingsplan fattas vid årets första möte i socialnämnden med information till kommunfullmäktige.

Ansvar för uppföljning och revidering har socialchef.

UPPFÖLJNINGSBARA MÅL

För verksamheterna har utarbetats mål för innevarande och kommande år. Perioden 2012-2014 har många mål genomförts inom ramen för samverkansprojektet Våld i Nära Relation som drivits gemensamt av kommunerna inom Kraftfält Norr (Pajala, Gällivare, Kiruna och Jokkmokk). 2015 finns möjlighet att söka nya utvecklingsmedel från Socialstyrelsen, vilken bedöms vara en förutsättning för att uppnå samtliga mål.

MÄTBARA MÅL FÖR 2015

1. INTERN KARTLÄGGNING

Som ett led i kvalitetsarbetet och för att utveckla kartläggning av våld mot närstående ska s.k. screening, kartläggning av våldsutsatthet, användas med start 1 mars 2015. Screening innebär att frågan om erfarenhet av våldsutsatthet ställs rutinmässigt i samband med utredning vid ansökan om ekonomiskt bistånd.

ProCapita ska anpassas med påminnelserubrik i mallen för vuxenutredning.

Ansvarig: Enhetschef.

2. STANDARDISERADE BEDÖMNINGSG- & UTREDNINGSMETODER

Utredningsmetoden Signs-of-Safety som skannar våld och bygger säkerhet ska fortsatt användas vid utredningar inom Biståndsenheten. Nyanställda socialsekreterare ska introduceras i metoden genom regelbunden ”mappning”.

Introduktionen av riskbedömningsinstrumentet FREDA för handläggare och chefer inom flera verksamhetsområden ska fullföljas 2015 och metoden ska implementeras.

Ansvarig för Signs-of-Safety samt FREDA för Biståndsenheten: Enhetschef.

Ansvarig för FREDA för övrig personal: Socialchef.

3. HANDBÖCKER & RUTINER VID BISTÅNDSENHETEN

Handboken VÅLD från Socialstyrelsen ska användas som huvudrutin i arbetet mot våld mot närstående. Den nya reviderade version av handboken som väntas 2015 ska distribueras till varje handläggare vid Biståndsenheten.

Rutiner för arbete med förstärkt kontaktperson samt för arbete med våldsutövare och för familjerättsligt arbete ska påbörjas.

Ansvarig: Enhetschef.

4. SOCIALTJÄNSTENS CHECKLISTA

Den checklista vid misstanke eller kännedom om våld eller kränkning mot brukare som tagits fram under 2013-2014 ska distribueras till alla socialtjänstens anställda, med en genomgång av innehållet, för beredskap att hantera misstankar/kännedom om våld mot brukare.

Den grupp med representanter som medverkat vid utvecklandet är en viktig resurs för implementering av checklistan.

Ansvarig, Checklista: Verksamhetschefer.

Rutin för introduktion vid nyanställningar och vikariat ska tas fram för socialtjänstens verksamheter och där ska också checklistan finnas med.

Ansvarig, Rutin vid nyanställningar & vikariat: Socialchef.

5. RUTINER FÖR CHEFER INOM ÖVRIGA VERKSAMHETER
Rutiner för verksamhetschefer om hur hantera misstankar/kännedom om våld mot brukare ska påbörjas.
Ansvarig: Socialchef.

6. EXTERN SAMVERKAN & EXTERN KARTLÄGGNING
Den organisationsövergripande samverkansgruppens arbete ska fortsätta med minst 4 träffar per år. Socialtjänsten utser minst en ordinarie ledamot som även leder och sammankallar gruppen.
Ansvarig: Socialchef.

En årlig sammanställning över våld inom hela kommunen görs av gruppen och delges Socialnämnden årligen.
Ansvarig: Kommunens representant som leder gruppen.

7. LÄTTILLGÄNGLIG INFORMATION TILL ALLMÄNHETEN
Hemsidans information om våld mot närstående uppdateras minst 2 ggr/år med information särskilt riktad till våldsutsatta och deras närstående samt aktuella handlingsplaner.
Ansvarig: Verksamhetsutvecklare.

8. RIKTAD INFORMATIONSSPRIDNING OM TRAPPAN-SAMTAL
Skriftlig information om Trappan-samtal ska skickas av Trappan-samtalaren till alla förskolor och skolor under 2015. Muntlig information om Trappan ska erbjudas alla förskolor och skolor i kommunen av Trappan-samtalare Thomas Bäckman tillsammans med en socialsekreterare.
Webb-information om Trappan skall hållas aktuell.
Ansvarig: Trappan-samtalare Thomas Bäckman tillsammans med Biståndsenhetens Enhetschef.

9. HANDLEDNING
Chefer och samordnare ska erbjudas handledning av en person med särskilt kompetens om våld mot äldre och personer med funktionsnedsättning.
Ansvarig: Socialchef.

Den personal inom basverksamheterna, bl.a. Hemtjänst, LSS och Äldreomsorg, som gick grundutbildning ViNR år 2013 erbjuds uppföljande handledning under år 2015.
Ansvarig: Verksamhetschefer.

10. UTBILDNING
Rutin för en grundutbildning om våld mot närstående för sommarvikarier och nyanställda i alla socialtjänstens verksamheter tas fram. En sådan grundutbildning är på minst 4 timmar. Möjligheten till grundutbildning via webb med stöd av lokal handledare undersöks.
Ansvarig: Socialchef.

11. AVTAL MED UTFÖRARE
Behovet av avtal med förening vid s.k. enstaka händelse, exempelvis behov av avtal med annan kvinnojour än Jokkmokks Kvinnojour, ska ses över i enlighet med den nya lagstiftningen (SoS Meddelandeblad 2012:2 rev. samt SOSFS 2014:5).

Socialnämndens avtal med Jokkmokks Kvinnojour kan revideras i samband med det om så bedöms lämpligt.

Ansvarig: Socialchef.

MÄTBARA MÅL FÖR 2016

12. DIGITAL KARTA

Digital karta, dvs. en schematisk bild kopplat till det datoriserade dokumentationssystemet, som gör att alla ViNR-ärenden följer samma gång och att handläggaren vägleds genom gången, går in i ordinarie arbete med nytt Ledningssystem.

Ansvarig: Verksamhetsutvecklare.

13. RVC-METODEN

En arbetsmetod inspirerad av RVC (Relationsvåldscentrums)¹ arbetssätt med ökat stöd i form av bland annat förstärkt kontaktperson kan prövas i samverkan med Polisen.

---

¹ *Relationsvåldscentrum* är en råd- och stödverksamhet inom Stockholms Stad för personer över 18 år som varit utsatta för partners våld eller hedersrelaterad våld och som har gjort en polisanmälan.

BERÖRDA ENHETER OCH PERSONALGRUPPER:

Handlingsplanen berör alla ingående verksamheter och personalkategorier inom socialnämnden.

BISTÅNDSENHETEN:

Socialsekreterare inom biståndsenheten har ansvar för att utreda, besluta och följa upp insatser som avser barn som upplevt våld, våldsutsatta och våldsutövare.

Syftet med insatserna är att berörda ska få stöd, skydd och hjälp med utgångspunkt från specifika behov avseende våldet.

Socialsekreterare arbetar också med övriga frågor avseende barn som far illa, familjerättsliga frågor, ekonomiskt bistånd och missbruk.

Biståndsbedömare utreder, bedömer, beslutar och följer upp i ärenden om stöd till äldre och personer med funktionsnedsättning enligt *Socialtjänstlagen* och *Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade*.

Fältassistent

HEMTJÄNST:

Inom hemtjänsten arbetar **vårdbiträden** och **undersköterskor** med biståndsinsatser i hemmet enligt Socialtjänstlagen.

VÅRD- OCH OMSORGSBOENDE:

I Jokkmokks kommun finns tre enheter med särskilt boende, nämligen Pionjären i Porjus, Bjärkagården i Vuollerim och Kaitumgården i Jokkmokk. Inom enheterna arbetar **vårdbiträden** och **undersköterskor**.

OASEN OCH STÖDVERKSAMHET FÖR PSYKISKT FUNKTIONSNEDSÄTTA:

Inom socialtjänsten arbetar också personal vid Oasen och kommunens stödverksamhet för psykiskt funktionsnedsatta.

ÖVRIG PERSONAL FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING:

I Jokkmokk finns två boenden för personer med funktionsnedsättning, Skogsglantan och Örnen. Vid dessa arbetar **vårdbiträden** och **undersköterskor**.

Även **personliga assistenter** finns anställda för att arbeta med personer med funktionsnedsättning.

ÖVRIG PERSONAL:

Till socialtjänsten hör också **socialchef**, **MAS** medicinskt ansvarig sjuksköterska, **verksamhetsutvecklare**, **biståndschef**, **verksamhetschefer**, **personal inom anhörigstödet** liksom ett HSL-team med **sjuksköterska**, **arbetsterapeut** och **sjukgymnast**.

BILAGOR:

1. Mätbara mål för 2014 med uppföljning av resultat
2. Mätbara mål för 2013 med uppföljning av resultat
3. Kartläggning av våld i kommunen år 2012-2013
4. Rutiner vid skyddade personuppgifter
5. Uppdaterade rutiner vid handläggning av ekonomiskt bistånd

Bilaga 1. MÄTBARA MÅL FÖR 2014 med uppföljning av resultat per den 15 januari 2015

MÅL 1: Den checklista som arbetas fram inom socialtjänsten ska delges all personal via sin chef, i samband med information om checklistans innehåll och bruk. Detta för att ha en beredskap för att hantera misstankar/kännedom om fall av våld mot brukare.

Efter att en referensgrupp arbetat fram slutversionen...

Resultat: Målgång

Arbetet pågår i och checklistan beräknas vara färdig innan årsskiftet. Referensgruppen har utökats för bästa kvalitet, så att gruppen nu består av deltagare från alla bas-verksamheter under nämnden samt verksamhetsutvecklare och projektmedarbetare.

Mål 1, förättning: ... ska checklistan distribueras till alla anställda med en genomgång i samband med ett informationstillfälle, t ex vid arbetsplatsträff. ..

Resultat: Distributionen flyttas till 2015. Se 2015 års mål.

Mål 1, förättning: ...Från 2014 ska checklistan ingå i introduktionsmaterialet för nyanställda. Från och med sommaren 2014 ska checklistan också delas ut till vikarier i socialtjänsten.

Resultat: Flyttas till 2015

Rutin för introduktion vid nyanställningar ska tas fram för socialtjänstens verksamheter och där ska också checklistans introduktion komma med.

MÅL 2: Demenssjukdomar ökar, och i samband med dem kan våldsamt beteende uppstå. Minst en grupp personal inom omsorgen skall erbjudas BPSD-utbildning. Termen BPSD är en förkortning för Beteendemässiga och Psykiska Symtom vid Demens. Den omfattar en rad olika symptom som har en sak gemensamt: de är ofta särskilt svåra att möta för anhöriga och vårdpersonal.

Resultat: Målgång

Dessutom: En intern utbildare har utbildats i kommunen

En grupp på 12 anställda, däribland Jokkmokks MAS, har gått BPSD-utbildning. Projektet ViNR har finansierat utbildningen, inklusive vikariekostnader för att ersätta den personal som utbildats.

Efter dessa utbildningar kan Jokkmokk nu rekvirera prestationsersättning från SoS via BPSD-registret. **För 2014 kunde Jokkmokk rekvirera 20 367:-.**

Dessutom: Erika Larsson, sjuksköterska vid Kaitumgården, genomgått utbildning till intern utbildare med ekonomiskt stöd från Projekt ViNR. En intern utbildare möjliggör att hålla arbetssättet levande framöver.

MÅL 3: Samtliga chefer och handläggare inom socialnämnden ska ha fått utbildning i minst 4 timmar om våld i nära relation, och kännedom om de rutiner som deras arbete berörs av. Chefer och handläggare som saknar specifik utbildning om våld och våldets effekter samt om gällande rutiner arbete med våldsutsatta, ska erbjudas sådan utbildning.

Resultat: Målgång

En grundutbildning om våld i nära relation där aktuella rutiner berörs, erbjöds såväl handläggare som chefer den 9/12. Utbildningen gavs av Projekt ViNR med 11 deltagare från Socialtjänsten varav 7 chefer, samt 4 deltagare från skola & Integration.

MÅL 4: Alla socialsekreterare och biståndsbedömare som arbetar med handläggning samt alla områdeschefer inom socialnämnden ska få kompetenshöjning på området våld i nära relation i form av handledning av en handlare med särskilt kompetens.

Resultat: Delvis målgång

- Socialsekreterare som gått utbildning i utredningsmetoden Signs-of-Safety har fått handledning under hösten 2014 av Tomas Embréus, handledare med särskild kompetens.
- Handledning erbjuds kommunens biståndsbedömare genom handledare Seija Uusitalo med särskild kompetens kring våld mot äldre och personer med funktionsnedsättning.
- Dessutom har Thomas Bäckman, Jokkmokks Trappan-samtalare, fått handledning av Inger Ekbohm, handledare med särskild kompetens.

Samtlig handledning under målet finansieras av Projekt ViNR.

Handledning för chefer och samordnare flyttas till kvartal 1 år 2015.

MÅL 5: Samtliga handläggare som arbetar med handläggning och uppföljning av ärenden som avser våldsutsatta barn och vuxna ska få fördjupad kompetens inom området våld i nära relation genom utbildning i utredningsmetoden Signs-of-Safety. Utbildning sker tillsammans med övriga kommuner inom Kraftfält Norr och inom ramen för projektet Våld i Nära Relationer.

Resultat: Målgång

Elsa Lindholm Blind, Helena Henriksson, Sara Fjällström och Lars Bergqvist har genomfört hela utbildningen. Angelica Stuge och Anna Hövenmark har deltagit del av utbildningen.

MÅL 6: Samtliga socialsekreterare som arbetar med ärenden som avser barn som upplevt våld, ska använda utredningsmetoden Signs of Safety.

Resultat: Målgång

Metoden är framgångsrik och uppskattad av verksamheten.

Nyanställda socialsekreterare introduceras i metoden genom regelbunden ”mappning”.

MÅL 7: Chefsgruppen med samtliga områdeschefer ska få en genomgång av riskbedömningar och få del av den mall som används vid Biståndsenheten.

Resultat: Målgång

Genomgång av FREDA kortfrågor erbjöds den 10/12 genom Projekt ViNR. 7 chefer deltog. FREDA är en metod för strukturerad riskbedömning.

Det finns ingen given mall som används inom Biståndsenheten. Dess personal utbildades också i FREDA den 10/12.

MÅL 8: Samtliga socialsekreterare som arbetar med ärenden som avser våldsutsatta vuxna, övriga brottsoffer och våldsutövare ska använda standardiserade bedömningsmetoder. Bedömningsinstrumentet FREDA från Socialstyrelsen skall testas.

Resultat: Påbörjat

Utbildning i FREDA-instrumentet startade 10/12. Efter 10/12 kan FREDA testas.

Utbildningen i FREDA gavs av Projekt ViNR. Uppföljningsansvar ligger på cheferna. Från Biståndsenheten deltog 5 handläggare.

Totalt deltagarantal vid FREDA-utbildningen: 15 personer (Socialtjänst, skola, HSV, Integration).

MÅL 9: Som ett led i kvalitetsarbetet och arbetet med att utveckla kartläggning, ska s.k. screening prövas 2014. Frågan om erfarenhet av våldsutsatthet ska ställas som rutin till alla i samband med utredning om ansökan om ekonomiskt bistånd.

Resultat: Screening (kartläggning) ej genomfört; målet flyttas till 2015 med start 1/3 2015.

MÅL 10: Implementering av de nya rutinerna för våldsutsatta vuxna samt ekonomiskt bistånd/ försörjningsstöd ska fullföljas under 2014.

Resultat: Målgång

MÅL 11: Socialstyrelsens handbok ”Brottsoffer och deras närstående” som även berör skyddade personuppgifter, ska införas som rutin och implementeras.

Resultat:

Skyddade personuppgifter är ”sällan-frågor” i Jokkmokk men måste hanteras med största försiktighet. Socialstyrelsens handbok ”Brottsoffer och deras närstående” finns tillgängligt på G: för alla handläggare vid behov.

Lokal rutin föreläggs nämnden vid 2015 års revidering av denna handlingsplan (Bilaga 1).

MÅL 12: Ny rutin för arbete med barn som upplevt våld samt för personer utsatta för HRVF/ hedersrelaterat våld och förtryck ska tas fram och implementeras med stöd av projekt Våld i Nära Relationer.

Resultat: Målet reviderat

I dagsläget görs ingen lokal rutin. Nationella handböcker från Länsstyrelsen Östergötland samt info om Nationell stödtelefon vid HRVF finns numera tillgängligt på G: .

G: är ett utrymme för elektroniskt material i tjänsten.

5 handläggare (Elsa Lindholm Blind, Helena Henriksson, Sara Fjällström, Thomas Bäckman och Kristine Fjellström) har fått kompetenshöjning om HRVF under 2014.

MÅL 13: En arbetsmetod inspirerad av RVC/Relationsvåldscentrums arbetssätt med ökat stöd i form av bland annat förstärkt kontaktperson ska prövas i samverkan med Polisen.

Resultat: Målet flyttas fram.

MÅL 14: Stödjande och behandlande Trappan-samtal för barn som bistånd ska implementeras och det kommunövergripande samarbetet med övriga kommuner inom Kraftfält Norr ska fördjupas, för att i samverkan säkra tillgången till Trappan-samtal för barn. Minst 1 utbildad Trappan-samtalare ska finnas inom socialtjänsten. Jokkmokk ska delta aktivt i det kommunövergripande samarbetet både vid erfarenhetsutbyte, nätverksträffar, handledning och i utförande av samtal.

Resultat: Målgång

Jokkmokks Trappan-samtalare är Thomas Bäckman.

MÅL 15: Behandling enligt modell UTVÄG ska erbjudas våldsutsatta kvinnor genom Samtalsbyrå/Familjerådgivningen.

Resultat: Målgång

MÅL 16: Behandling enligt modell ATV/Alternativ Till Våld ska fortsatt erbjudas våldsutövare genom Samtalsbyrå/Familjerådgivningen.

Resultat: Målgång

MÅL 17: Under året ska olika alternativ tas fram för tillfälligt boende för våldsutsatta, som är handikappanpassat.

Resultat: Målgång

Olika alternativ finns när behov av tillfälligt boende uppstår för personer/kvinnor med funktionsnedsättning. Alternativ finns dels i vår kommun, dels i andra delar av länet och även i andra delar av landet.

MÅL 18: Socialnämndens avtal med Jokkmokks Kvinnojour ska revideras i enlighet med SoS Meddelandeblad 2012.

Resultat: Målet flyttas fram

MÅL 19: Arbetet med att förbättra datasystemet ProCapita ska fortsätta med målet att allt våld som socialnämnden möter i sin verksamhet, ska kunna dokumenteras så att det är synligt (avidentifierat) i systemets statistik. Avvikelseberättelser från MAS ska också beaktas vid sammanställning av statistiken.

Resultat: Målgång

MAS rapport beaktas vid sammanställningen av statistik om våld i kommunen (Bilaga 4).

Orsakskod ViNR, Mallar och Påminnelse att fråga är inlagt i systemet.

Arbetet med ProCapita är fortfarande ett utvecklingsområde där vi även byter erfarenheter med Kiruna och Pajala.

MÅL 20: Årlig statistik för våld i nära relation inom kommunen som helhet ska tas fram genom en sammanställning av den kommunövergripande samverkansgruppens olika parter egna siffror, för en gemensam och bredare kartläggning av våldet i kommunen som helhet än vad de egna siffrorna ger. Statistiken redovisas till socialnämnden.

Resultat: Målgång. Statistiken för 2012 och 2013 bifogas som Bilaga 4.

MÅL 21: Den myndighetsövergripande samverkansgruppens arbete i kommunen ska fortsätta, med minst 4 träffar under året. Socialtjänsten har ett särskilt ansvar för att gruppens handlingsprogram med aktivitetsplan uppdateras årligen. Samverkansgruppens uppdaterade handlingsprogram, samt kartläggning över våldet i kommunen år 2013, ska delges socialnämnden för kännedom.

Resultat: Målgång med 4 träffar samt reviderad aktivitetsplan under 2014.

MÅL 22: Information om skydd och stöd ska vara lättillgänglig. Hemsidan ska uppdateras minst ett par gånger årligen. Vid uppdateringar ska gällande handlingsplaner göras tillgängliga, både Samverkansgruppens och Socialnämndens handlingsplaner, jämte material som riktar sig särskilt till våldsutsatta och deras närstående.

Resultat: Målgång

MÅL 23: I de regelbundna möten med olika aktörer som socialtjänsten har och som inte avser våld i nära relation specifikt ska frågan aktualiseras, exempelvis i lokala brottsförebyggande rådet, vid möten med MVC/BVC, elevhälsa, skolledare, polis/skola/socialtjänst, psykisk hälsa, barnpsykiatri eller tingsrätten.

Resultat: Målgång

Frågan om våld i nära relationer har aktualiserats vid olika möten förutom i lokala brottsförebyggande rådet där inga regelbundna möten hållits under 2014.

MÅL 24: Alla förskolor och skolor i kommunen ska få riktad information om Trappan-samtal som insats, både skriftlig information och muntlig information av Trappan-samtalare Thomas Bäckman samt en socialsekreterare i samband med den återkommande information som Socialtjänsten årligen ger till skola/förskola. Webb-information om Trappan skall hållas aktuell.

Resultat: Målet revideras och flyttas fram:

Alla förskolor och skolor i kommunen ska under 2015 få riktad information om Trappan-samtal som insats: Skriftlig information ska sändas av Trappan-samtalaren till alla förskolor och skolor. Muntlig information om Trappan ska erbjudas alla förskolor och skolor i kommunen av Trappan-samtalare Thomas Bäckman tillsammans med en socialsekreterare. Webb-information om Trappan skall hållas aktuell.

MÅL 25: Uppsökande information till högstadium/gymnasium ska ske under läsåret vid en ”korridorvecka” inom ramen för samarbetet ”Det handlar om kärlek”.

Resultat: Ej uppfyllt, men annan information har getts

Planerad uppsökande information till skola 2014 inom ramen för ”Det handlar om kärlek” ställdes in av arbetsgruppen, på grund av problem med en inplanerad föreställning. Däremot har uppsökande information om HRVF/Hedersrelaterat våld och förtryck skett till elever och personal vid Vuollerims Friskola i samband med teaterföreställningen ”Vem kan du älska?” arrangerat av Projekt ViNR.

MÅL 26: Digital karta, dvs. en schematisk bild kopplat till det datoriserade dokumentations-systemet vid Biståndsenheten, som gör att alla utredningar följer samma gång och att handläggaren vägleds genom gången, ska införas för arbetet med våld i nära relation i samband med det övriga arbetet med nytt Ledningssystem som utförs av Socialtjänstens verksamhetsutvecklare.

Resultat: Målet revideras till följande skrivning:

Digital karta, dvs. en schematisk bild kopplat till det datoriserade dokumentations-systemet, som gör att alla ViNR-ärenden följer samma gång och att handläggaren vägleds genom gången, går in i ordinarie arbete med nytt Ledningssystem som utförs av Socialtjänstens verksamhetsutvecklare.

Bilaga 2; MÄTBARA MÅL FÖR 2013 med uppföljning av resultat

1. 100 baspersonal inklusive områdeschefer som arbetar inom äldreomsorg och med personer med funktionsnedsättning ska få kompetenshöjning avseende våld i nära relation genom en grundutbildning.²

Resultat 2013:

Totalt 149 deltagare har gått grundutbildning 2013:

I januari gick totalt 82 kommunanställda en 4 timmars grundutbildning ("Vad är våld...") i Vuollerim och Jokkmokk i samarbete med Länsföreningen för Kvinnojourer; 67 baspersonal från äldreomsorg, hemtjänst, personlig assistens och LSS, 4 områdeschefer, 2 handläggare från Biståndsenheten, 1 samordnare/hemtjänst & personlig assistent, 1 MAS, 4 från HSL-teamet, ytterligare 1 personal vid Kaitumgården samt 2 personal från gymnasiesärskolan har genomgått utbildningen. Samverkan med projekt VIVA vid Länsföreningen för Kvinnojourer i Norrbotten. I april 2013 gick 67 baspersonal från äldreomsorg, hemtjänst, personlig assistens och LSS en 4 timmars utbildning (steg II, "Hur gör jag när...") om våld i nära relationer.

2. 8 områdeschefer ska få 4 timmars chefsutbildning om rutiner och åtgärder mot ViNR.³

Resultat 2013:

8 områdeschefer har genomgått chefsutbildningen om våld i nära relationer fördelat på tre tillfällen under april månad.

3. En checklista med information och anvisningar för personal som arbetar inom äldreomsorg och med personer med funktionshinder ska implementeras hos all baspersonal inom ÄO och LSS åren 2013-2014 genom utbildning.⁴

Resultat 2013:

Implementeringen är påbörjad: *Alla som gick utbildningen i april 2013 fick en Testversion av checklista avsedd för all personal under socialnämnden. Erika har sedan samlat in feedback från bland annat områdeschefer och biståndshandläggare. En arbetsgrupp för att slutföra checklistan ska sättas ihop vid årsskiftet med personal från sä.bo, hemtjänst, handikappomsorg, biståndsenhet samt verksamhetsutvecklare Maria och projektledare Erika. Den slutliga versionen ska lämnas ut till samtlig personal under nämnden vilket beräknas till våren 2014.*

4. Den myndighetsövergripande samverkansgruppen i kommunen ska återuppta sin verksamhet och träffas 4 gånger under 2013. Socialtjänsten har ett särskilt ansvar för att gruppens handlingsprogram med bilagor uppdateras under året och därefter delges socialnämnden.

Resultat 2013:

Gruppen har startats på nytt på initiativ av kommunen i samverkan med projekt Våld i Nära Relationer.

Fyra timslånga möten har hållits 2013. Deltagandet är gott och gruppen arbetar engagerat med samverksfrågor och förebyggande insatser. Handlingsprogrammet med bilaga (informationsbroschyr för våldsutsatta) har uppdaterats under året och delgetts nämnden för kännedom vid oktobermötet. Handlingsprogrammet med bilagor

---

² Genomfört inom ramen för samverkansprojektet Våld i Nära Relationer.

³ Genomfört inom ramen för samverkansprojektet Våld i Nära Relationer.

⁴ Genomfört inom ramen för samverkansprojektet Våld i Nära Relationer.

förvaras hos registrator efter att ha undertecknats av samtliga ingående parter: Polis, Hälsocentral, Kvinnojour och Kommun.

5. Statistik för våld i nära relation inom kommunen som helhet ska tas fram genom en sammanställning av samverkansgruppens parter egna siffror, för en gemensam och bredare kartläggning av våldet i kommunen som helhet än vad de egna siffrorna ger. Statistiken redovisas till socialnämnden.

Resultat 2013:

Polisen, Kvinnojouren och Socialtjänsten har tagit fram siffror som sedan har sammanställts till en enhet i samverkan med projekt Våld i Nära Relationer. "Kartläggning/Våld i nära relation 2012" redovisades till socialnämnden i oktober 2013.

6. Dokumentationssystemet ProCapita samt ProCapita Vård & Omsorg ska utvecklas så att det går att ta fram statistik över det våld i nära relation som socialnämnden möter inom sin verksamhet. Det ska gå att ta ut information om aktualiseringar, utredningar och insatser som avser våld i nära relation. Utvecklingsarbetet ska ske tillsammans med Pajala och Kiruna kommuner och med stöd av vänorten Huddinge.⁵

Resultat 2013:

Förbättringar i ProCapita har gjorts med hjälp av bland annat Huddinge och Pajala-Kiruna i samverkan med projekt Våld i Nära Relationer. Arbetet fortsätter.

7. Alla socialsekreterare och biståndsbedömare som arbetar med handläggning samt alla enhetschefer inom socialnämnden ska få kompetenshöjning på området våld i nära relation i form av handledning av en handledare med särskild kompetens.⁶

Resultat 2013:

Ej uppfyllt: Handledning av handledare med särskild kompetens kring våld har inte erbjudits, främst beroende på chefsbyten och brist på tid. Behovet finns och målet flyttas med till nästa år.

8. Socialsekreterare som arbetar med handläggning och uppföljning av ärenden som avser våldsutsatta vuxna och barn ska få fördjupad kompetens inom området våld i nära relation, bland annat gällande samtal med barn om våld: Ytterligare en person ska utbildas till Trappan-samtalare våren 2013.⁷

Resultat 2013:

Fältassistenten i kommunen går utbildning till Trappan-samtalare, finansierat av projekt Våld i Nära Relationer. Thomas är färdigutbildad i mitten av januari. Detta blir en resurs för verksamheten.

Övrig kompetens:

I och med personalbyte har kompetens på området försvunnit och motsvarande utbildning av ny personal har inte genomförts. Däremot har 1 socialsekreterare fått kompetenshöjning om våld mot äldre och mot personer med funktionsnedsättning. 2 handläggare på Biståndsenheten är anmälda till en utbildning i november om sex mot ersättning. 2 barnutredare kommer att delta i kompetenshöjning i december vid en länsträff för de som ingår i barnsamrådsgrupper.

---

⁵ Genomfört inom ramen för samverkansprojektet Våld i Nära Relationer.

⁶ Genomförs inom ramen för samverkansprojektet Våld i Nära Relationer.

⁷ Genomfört inom ramen för samverkansprojektet Våld i Nära Relationer.

9. Information ska ges till personal inom skola och barnomsorg om möjligheten till stödjande och bearbetande Trappan-samtal för barn som stöd eller insats.

Resultat 2013:

Eija och Erika har spridit information muntligt och med informationsblad till allmänheten i mars i samband med länspremiär av teaterföreställningen "Othellos Tårar". Sara & Erika har spridit information muntligt i samverkansgruppen kring våld, och där har informationen nått Kvinnojour, Polis, HC, Focus Jokkmokk, Integration och Elevhälsa. Sedan våren 2013 ligger information om möjlighet till Trappan-samtal för barn på kommunens hemsida.

10. Minst 2 utbildade Trappan-samtalare ska finnas inom socialtjänsten.

Resultat 2013:

Ej uppfyllt: Sedan Jokkmokks första Trappan-samtalare Lotta Enlund slutade inom socialtjänsten finns ingen utbildad Trappan-samtalare inom socialtjänsten i Jokkmokks kommun fram till januari 2014.

Kommunerna inom Kraftfält Norr har testat ett samarbete under 2012, så att Trappan-samtalare har rest till en grannkommun för barnsamtal när behov funnits. Det finns enighet bland cheferna för Biståndsenheterna att fortsätta detta samarbete. I januari 2014 examineras totalt 8 nya samtalare varav 1 i Jokkmokk, finansierat av projekt Våld i Nära Relationer.

11. Nya rutiner för socialsekreterares arbete med barn som upplevt våld, våldsutsatta vuxna, våldsutövare, familjerättsligt arbete samt hedersrelaterat våld och förtryck ska tas fram och implementeras.

Resultat 2013:

Nya rutiner för arbete med våldsutsatta vuxna samt ekonomiskt bistånd/försörjningsstöd har utarbetats och antagits av socialnämnden i mars, och implementering har påbörjats med stöd av projektet.

*Arbete med ny rutin för arbete med barn som upplevt våld samt hedersrelaterat våld och förtryck har **påbörjats men lagts på is**.*

*Rutin för arbete med våldsutövare och familjerättsligt arbete har **inte** påbörjats.*

12. Rutin och checklista för skyddade personuppgifter ska införas.

Resultat 2013:

*Socialstyrelsen har gett ut en handbok om arbete med brottsoffer inklusive skyddade personuppgifter. Den kan införas som rutin men är **inte** införd.*

13. Informationen om hjälp och stöd kring våld i nära relation på kommunens hemsida ska hållas aktuell och uppdaterad. Den folder på hemsidan som vänder sig till våldsutsatta ska översättas till ytterligare något språk, i första hand thai.⁸

Resultat 2013:

Hemsidan uppdaterades vid årsskiftet 2012/2013. Jokkmokks kommun har infört "våldsknappen" framtagen vid Kommunförbundet, och knappen finns på förstasidan/hemsidan. Samverkansgruppens gemensamma folder som vänder sig till våldsutsatta är uppdaterad i september och tillgänglig via hemsidan. Vi har hjälpt Kvinnojouren att översätta sin informationsbroschyr till engelska och thai under

---

⁸ Genomfördes inom ramen för samverkansprojektet Våld i Nära Relationer.

våren, och dessa broschyrer är också utlagda på hemsidan. Arbetet har skett inom ramen för projekt Våld i Nära Relationer.

14. Uppsökande informationsinsats ska göras på gymnasiet och högstadiet under hösten.

Resultat 2013:

Framflyttat från slutet av 2013 till början av 2014: En korridorvecka på gymnasiet och högstadiet med uppsökande information tillsammans med Elevhälsan, Focus Jokkmokk/Integration, Polis, HC, Kvinnojour och Rädda Barnen var inplanerat på högstadiet och gymnasiet till slutet av året med fokus på HBTQ. Informationsveckan har omplanerats till 24-28 februari.

Bilaga 3; KARTLÄGGNING av våld i kommunen år 2012-2013

KARTLÄGGNING ÖVER VÅLD I NÄRA RELATION UNDER 2013

Kartläggningen bygger på statistik förd av de organisationer som ingår i Relationsfridsgruppen i Jokkmokk. Genom en gemensam sammanställning kan vi få en bredare bild av situationen i vår kommun, än vad respektive organisation kan få enbart av egen statistik.

Jokkmokks invånarantal enligt Länsstyrelsen 31/12 2012: 5 086 personer.

POLISEN

Anmälda BiNR-brott 1/1 - 31/12 2013: <i>BiNR = Brott i nära relation</i>	24
---	----

JOKKMOKKS KVINNOJOUR

Antal inkommande samtal från kvinnor	48
Antal stödåtgärder för kvinna	48 + 100 sms
Antal stödåtgärder för barn	15
Antal kvinnor som fått hjälp	8
Antal boendenätter kvinna	27
<i>varav antal unika kvinnor som bott över</i>	3
Antal boendenätter barn	5
<i>varav antal unika barn som bott över</i>	1
Antal sökande från polis, socialtjänst, sjukvård, anhörig o div.	15

ELEVHÄLSAN

Oros-anmälningar till socialtjänsten	14
--------------------------------------	----

SOCIALTJÄNSTEN

Statistik från Biståndsenheten:

Kvinnofridsärenden	5
Barn som har utsatts för våld	7
Barn som har bevittnat våld	6
Antal kända våldsutövare	5
Våldsutövare som har blivit erbjuden behandling	1
<i>varav antal som tackade ja</i>	0
Barn som erbjudits Trappan-samtal	1
<i>varav antal som tackade ja</i>	0

Statistik från Vård & Omsorg:

<i>Avvikelse rapporter till MAS medicinskt ansvarig sjuksköterska:</i>	502
Sexuella störningar	0
Övrigt våld/ allvarliga störningar	0
Våld mellan vårdtagare:	36
Brister i omvårdnaden	0
<i>Lex Sarah-rapporter 4 varav 3 gick till IVO-anmälan.</i>	
Antal Lex Sarah-anmälningar med bäring på våld mot närstående:	2

KARTLÄGGNING ÖVER VÅLD I NÄRA RELATION 2013 *forts.*

Statistik från Samtalsbyrån med Familjerådgivning:

Våldsutsatt kvinna	1
Våldsutsatt barn/Barn som bevittnat våld <i>som besökt Samtalsbyrån</i>	1
Våldsutövande man	1

KARTLÄGGNING ÖVER VÅLD I NÄRA RELATION UNDER 2012

Kartläggningen bygger på statistik fördd av de organisationer som ingår i Relationsfridsgruppen i Jokkmokk. Genom en gemensam sammanställning kan vi få en bredare bild av situationen i vår kommun, än vad respektive organisation kan få enbart av egen statistik.

Jokkmokks invånarantal enligt Länsstyrelsen 31/12 2011: 5 119 personer.

Antal:

POLISEN

Anmälda BiNR-brott 1/1 - 31/12 2012: 19
BiNR = Brott i nära relation

JOKKMOKKS KVINNOJOUR

Antal inkommande samtal från kvinnor 140
Antal stödåtgärder för kvinna 42
Antal stödåtgärder för barn 4
Antal kvinnor som fått hjälp 16
Antal boendenätter kvinna 27
varav antal unika kvinnor som bott över 8
Antal boendenätter barn 30
varav antal unika barn som bott över 6
Antal sökande från polis, socialtjänst, sjukvård, anhörig o div. 25

SKOLAN INKLUSIVE ELEVVÄLSAN

Orosamälningar från skolan till socialtjänsten
där misstanke om ViNR framkommit 3

SOCIALTJÄNSTEN

Statistik från Biståndsenheten:

Kvinnofridsärenden 3
Ärenden med barn som har upplevt våld 7
Våldsutövare som har blivit erbjuden behandling 1
varav antal som tackade ja 0
Barn som erbjudits Trappansamtal 3
varav antal som tackade ja 1

Statistik från Vård & Omsorg

Avvikelsesrapporter till MAS medicinskt ansvarig sjuksköterska:

Sexuella störningar 3
Övrigt våld/ allvarliga störningar 0
Våld mellan vårdtagare: 14
Brister i omvårdnaden 0

Bilaga 4; RUTINER vid Skyddade Personuppgifter

JOKKMOKKS KOMMUN

Biståndsenheten

senast reviderad: 2015 02

- Riskbedömning ska göras från fall till fall**
Vilka uppgifter som ska skyddas varierar från person till person. Det är därför viktigt att den ansvarige gör en bedömning av hur personuppgifterna ska hanteras, bland annat utifrån risk.
Sekretesskydd av uppgifter är ett beslut som fattas enligt delegationsordning.

Utlämnande av handling

Allmän förfrågan Vid en allmän förfrågan ingår personer med skyddade personuppgifter inte i underlaget.

Särskild förfrågan Om personen själv begär tillgång till sin akt gäller samma regler för den ansökan som för varje annan begäran om att få ta del av sin akt.

Utlämnande av handlingar i övrigt beslutas enligt delegationsordning, exempelvis om någon utomstående person söker en akt där en eller flera personer har skyddade personuppgifter.

- Begränsa mängden uppgifter**
Som alltid ska inte fler personuppgifter hanteras än vad som behövs för ändamålet. För att minska risken när verksamheten behandlar skyddade personuppgifter ska varje enskild handläggare i dessa ärenden tillsammans med närmaste chef göra en bedömning om en uppgift behöver framkomma till vårdgivaren för att denne ska kunna utföra sitt uppdrag.

- Begränsa åtkomst**

Personakter och annan information i pappersform som berör enskilda ska förvaras i arkivskåp eller arkiv som inte är tillgängliga för andra personer än dem som arbetar med akterna.

Dataakter skyddas genom Procapita som kräver att handläggaren/personalen är inlagd som användare av Procapita. Se vidare punkten nedan ”Tillräckligt hög IT-säkerhet”.

- **Det ska framgå att uppgifterna är skyddade**
I datasystemet framgår det tydligt att en person har skyddade personuppgifter genom en hänglåssymbol vid personens namn. När det står klart att en person har skyddade personuppgifter ska detta skrivas ut på ett papper tillsammans med uppgifter på aktuell handläggare. Detta papper läggs längst fram i fysisk akt.

- **Undvik spridning av uppgifter**

Posthantering

Post till person med skyddade personuppgifter skickas alltid till Skattemyndighetens förmedlingsenhet. Personens adress ska inte finnas på kuvertet, bara namn och personnummer. (Se nedan *)

Telefon

Motring alltid i dessa ärenden för att öka chansen att du pratar med rätt person.

Var samtidigt medveten om att det inte går att helt säkra att du talar med rätt person genom att motringa, när det inte är myndighet.

- **Informera och utbilda personalen**
Varje chef går minst en gång per år igenom rutinerna för hantering av skyddade personuppgifter på arbetsplatsen med sina anställda.

Rutiner för hantering av skyddade personuppgifter går igenom med alla nyanställda som en del i introduktionen.

- **Tillräckligt hög IT-säkerhet**

Procapita Socialtjänstens handläggare använder systemet Procapita för dokumentation och utredning. Åtkomsten till uppgifter om enskilda skyddas i systemet genom att särskild sekretessbehörighet krävs för att se dessa personer. För övriga handläggare är personen inte synlig vid en sökning.

Uppgiften om skyddade personuppgifter kommer från Skatteverket och underhålls fortlöpande via personuppdateringen från Befolkningsregistret.

Även vid registersökningar skyddas personer med skyddade personuppgifter genom att de inte kommer med i underlaget. För att se dessa krävs dels sekretessbehörighet och att personen söks med fullständigt personnummer.

Mejl rörande personer, särskilt personer med skyddade personuppgifter, ska i den mån det är möjligt inte besvaras med mejl utan istället via telefon, för att säkerställa att handläggaren vet vem uppgifterna lämnas till.

- **Följ upp rutiner regelbundet**
Regler uppdateras vid förändringar och går igenom minst en gång per år, samt vid nyanställningar.

* Gör följande med den post som du vill att Skatteverkets postförmedlingsservice ska förmedla:

- Det brev som ska förmedlas läggs i ett **slutet kuvert**. Kuvertet ska ha uppgift om avsändar-adress så att Skatteverket kan returnera försändelsen om den inte kan nå mottagaren.
- På kuvertet skrivs **mottagarens personnummer och, om möjligt, mottagarens fullständiga namn**.
- Du lägger sedan kuvertet i ett ytterkuvert som sänds till postförmedlingsadress. Flera försändelser kan läggas i samma ytterkuvert.
- Posten kommer sedan att förmedlas till mottagaren oavsett var mottagaren bor.

Särskild rutin vid utbetalningsavier och rekommenderade brev:

Brevet eller avin ska inte läggas tillsammans med flera försändelser utan adresseras direkt till mottagaren på följande vis:

Namnet på mottagaren (för- och efternamn)
000000-0000 (personnummer)
Skatteverkets förmedlingsadress

Förmedlingsadress är:

Förmedlingsärende
Skatteverket
971 82 Luleå

Se även:

<http://www.skatteverket.se/privat/folkbokforing/skyddadepersonuppgifter/postformledning.4.1a098b721295c544e1f800028789.html>

Fördjupad information finns i handboken VÅLD

t.ex. om **Utredningar när någon av föräldrarna har skyddade personuppgifter (vårdnads-, boende- och umgängesutredningar):**

- En förälder med skyddade personuppgifter gentemot barnets andra förälder, behöver inte väcka tala hos domstolen i barnets hemortskommun, utan kan välja annan domstol för att inte avslöja var han eller hon och barnet bor.
- För att orten där den med skyddade personuppgifter bor inte ska avslöjas kan ett ärende handläggas i annan kommun än barnets hemvistkommun. En socialnämnd kan alltid samråda med domstolen om lämplig socialnämnd.
- Även om en förälder har skyddade personuppgifter innebär det inte att det alltid är gentemot den andre föräldern, utan av andra skäl, vilket måste vägas in i bedömningen om var ärendet ska handläggas.

Se vidare i handboken VÅLD om partsinsyn, barnavårdsutredning, möjligheten för socialnämnden att göra en framställning/ansökan om ändring i vårdnaden utifrån vid gemensam vårdnad om en barnavårdsutredning är aktuellt när någon av föräldrarna har skyddade personuppgifter, med mera.

Bilaga 5; UPPDATERADE RUTINER vid handläggning av ekonomiskt bistånd

JOKKMOKKS KOMMUN

Biståndsenheten
senast reviderad: 2015 02

Rutiner vid handläggning av ekonomiskt bistånd

Enligt SoS ska särskilda kriterier tillämpas vid ansökan om ekonomiskt bistånd i samband med våldsutsatthet; se vidare på s.4.

Första kontakt via telefonsamtal

- Telefonsamtalet: Namn, adress, telefonnummer och personnummer. Vad ansöker de för hjälp?
- OBS! Informera att bistånd inte beviljas retroaktivt. Bistånd kan tidigast ges från det datum den enskilde har tagit kontakt med socialtjänsten och att handläggningen påbörjas när alla begärda handlingar har inkommit. Om det dröjer flera dagar beviljas bistånd från det datumet sista dokument har lämnats in
- Informera vad de ska ta med sig till första mötet och att handläggare samt besöksdatum anges i blanketten som skickas hem
- Skicka blankett med bilaga om vilka dokument ska tas med vid besöket. Skriv i blanketten besökstid
- Om klienten så vill gör provräkning

Första kontakt om någon kommer till besök

- Namn, adress, telefonnummer och personnummer. Vad ansöker de för hjälp?
- OBS! Informera att bistånd inte beviljas retroaktivt. Bistånd kan tidigast ges från det datum den enskilde har tagit kontakt med socialtjänsten och att handläggningen påbörjas när alla begärda handlingar har inkommit. Om det dröjer flera dagar beviljas bistånd från det datumet sista dokument har lämnats in
- Boka tid om det är du som ska handlägga ärendet. I annat fall anges tid efter handläggarrträffen
- Informera vad de ska ta med sig till första mötet
- Ge blankett med bilaga om vilka dokument ska tas med vid besöket

- Om klienten så vill gör provräkning

Första besöket

1. Ifylld ansökan tas emot skriftligt med underskrift. OBS! Finns det någon annan vuxen i familjen måste även han/hon skriva under. *Gäller inte som regel vid våldsutsatthet då ansökan även kan göras av ett barn eller skolungdom 18-20 år, se s.5.*
2. Klienten aktualiseras när han/hon har ansökt skriftligen om ekonomiskt bistånd. Alla ansökningar ska utredas om inte den enskilde själv vill återta sin ansökan vid aktualiseringstillfället
3. Inled utredning enligt SoL 11 kap. 1§. Om de begärda handlingarna inte har inkommit inom rimlig tid ta avslagsbeslut och kommunicera samt expediera beslutsmeddelande med besvärshänvisning
4. Kontrollera uppehållstillstånd
5. Fråga om den enskilde är skriven som arbetssökande i AF eller sjukskriven? Om ja, fråga från vilket datum samt eventuellt intyg från FK
6. Undersök om den enskilde har tagit ansvar över sin egen försörjning enligt SoL 1§. Hur aktivt man har sökt arbete och under vilken tid (tex. vid avslutade studier ska man söka i god tid innan studierna avslutas, gäller även för sommaruppehåll), har man försökt sälja sina tillgångar, sökt alla bidrag, använt bankmedel etc.
7. Ta kopia på alla uppvisade dokument. Räkningar, kvitton etc. skall sparas i 3 veckor efter att beslutet har tagits (på grund av tid för överklagan). Hyreskontrakt, räkningar som gäller längre tid t.ex. hemförsäkring ska sparas så länge de är aktuella

Dokument som skall uppvisas:

- Legitimation
- Kontoutdrag för de senaste 3 månaderna, kontrollera om det finns flera konton. Gå igenom kontoutdrag med den enskilde för att få förklaring till alla insättningar och överföringar till och från konton. Eventuella andra konton kan på så sätt komma fram
- Senaste självdeklaration
- Taxeringsuppgifter med slutlig skatt
- Hyresavtal

Vanliga utgifter som accepteras i beräkningen:

- Hemförsäkring
- Fackavgift
- Receptbelagd medicin
- Läkarvård

Vid våldsutsatthet rekommenderar SoS att normen beräknas till en högre nivå, se s.4.

Inkomst- och utgiftsuppgifter som skall kontrolleras:

- Lön efter skatt
- Ersättning från Försäkringskassan
- Bankmedel
- Pension eller livränta

- Bostadsbidrag
- Skatteåterbäring
- Studiebidrag, studiemedel
- Underhållstöd
- Verifikationer på belåning av fastighet för att se att det inte finns andra lån inbakade
- Slutskattesedel
- Uppgift på ev. kapitaltillgångar, bil, skoter, motorcykel, husvagn, sommarstuga, kontanter, aktier, obligationer. *Vid våldsutsatthet ger SoS särskilda rekommendationer, se s.4.*
- Inkomstförsäkringar (t.ex. AFA)

8. Informera att beslutet tas efter handläggarring (om det inte gäller akut behov)

9. Dokumentera för vilken period fakturan gäller och/eller fakturanummer, kvittonummer, datum för läkarbesök

10. Efter att man har utrett, beräknat och har förslag till beslut (efter handläggarring) skall man kommunicera enligt 17 § FL om det gäller avslagsbeslut, gäller även delvis avslag. OBS! Leta efter tidigare domar i Infosoc och JP databas om ärendet inte är solklar och ta med till handläggarring

11. Beslut enligt delegationsordning.

12. Expediera beslutsmeddelande, vid avslagsbeslut skicka besvärshänvisning

Efterkommande besök

1. Klienten måste redovisa antal sökta jobb den senaste månaden.

2. Samtal kring egenförsörjning.

Dokument som skall uppvisas:

- Kontoutdrag för senaste månaden från det datum som var sista vid förra besöket dvs. om den enskilde har lämnat in kontoutdrag t.o.m. 120715 skall nästa vara fr.o.m. 120715.

- Ny hyresspecifikation om hyran har ändrats

- Efter 12 månader sedan första besöket skall senaste självdeklarationen samt taxeringsuppgifterna redovisas

3. Efter att man har utrett, beräknat och har förslag till beslut skall man kommunicera om det inte är uppenbart obehövt (d.v.s. gynnande beslut).

4. Beslut enligt delegationsordning efter samma rutiner som vid första besöket.

5. Expediera beslutsmeddelande som vid första besöket

Särskilda rekommendationer från Socialstyrelsen vid våld

Personer som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp kan ha upprepade behov av akut bistånd från socialtjänsten. Ofta är en del av behovet ekonomiskt och kan gälla oplanerade och brådskande utgifter för vardagliga behov. När det gäller en våldsutsatt person finns särskilda aspekter att beakta som ersätter eller kompletterar vanliga principer och rutiner vid prövning av ekonomiskt bistånd:

Rutin vid prövning av ekonomiskt bistånd till person som är eller har varit utsatt för våld eller övergrepp i en nära relation:

I varje enskilt fall görs en helhetsbedömning:

- om hjälpbehovet bedöms bli kort- eller långvarigt
- vad som kan anses vara skäligt
- vilka konsekvenser det kan få om den enskilde inte får det sökta biståndet

1. **Egen akt.** För att garantera en våldsutsatts säkerhet och integritet så bör en egen personakt upprättas.
2. **Utbetalning.** Har den våldsutsatta inte sitt uttagskort, sin internetdosa etc. så förfogar hon/han kanske inte i praktiken över sitt bankkonto. Därför bör nämnden ta särskild hänsyn till om den våldsutsatta utan risk kan hämta tillhörigheter som bankkort och kläder. Nämnden bör kunna ordna en utbetalning via tredje part som den våldsutsatta väljer, till dess att personen får nytt uttagskort.
3. **Riksnormen.** Socialnämnden bör beräkna kostnaderna enligt riksnormen till en högre nivå bland annat om den enskilde har tillfälligt höga kostnader, t.ex. för livsmedel, kläder och skor eller telefon, som beror på att han eller hon är eller har varit utsatt för våld eller andra övergrepp av närstående eller för något annat brott⁹.
4. **Byte till dyrare bostad.** Om den som får ekonomiskt bistånd har ett önskemål om att flytta till ett dyrare boende, bör socialnämnden ge bistånd beräknat på den nya boendekostnaden under förutsättning att flyttningen är nödvändig för att den enskilde skall uppnå en skälig levnadsnivå. Det kan t.ex. gälla om den enskilde måste flytta till följd av att han eller hon är eller har varit utsatt för våld eller andra övergrepp av närstående eller för något annat brott.¹⁰
5. **Hemutrustning vid bosättning.** Socialnämnden bör ge ekonomiskt bistånd till behövlig hemutrustning vid bosättning, om det finns särskilda skäl. Sådana skäl kan vara att den enskilde omgående behöver flytta till en annan bostad till följd av att han eller hon är eller har varit utsatt för våld eller andra övergrepp av närstående eller för något annat brott.¹¹
6. **Lätt realiserbara tillgångar.** När socialnämnden gör en bedömning av om den enskilde har rätt till ekonomiskt bistånd, bör nämnden beakta kontanter, bankkonton och andra

---

⁹ SOSFS 2013:1 Allmänna råd: Ekonomiskt bistånd samt SOSFS 2013:26: Ändring (...) om ekonomiskt bistånd.

¹⁰ SOSFS 2013:1 Allmänna råd: Ekonomiskt bistånd.

¹¹ Ibid.

tillgångar som denne förfogar över och som lätt kan realiseras, t.ex. aktier och obligationer. Vissa förbehåll finns för ålderspensionärer och barn liksom ett eventuellt bosparande upp till den nivå som behövs för att behålla platsen i bosparkön. Socialnämnden bör bedöma från fall till fall om även andra lätt realiserbara tillgångar, t.ex. bilar, skall påverka rätten till ekonomiskt bistånd.

– Innehav av bil bör inte vara ett hinder för rätten till bistånd om den enskilde måste ha bil för att han eller hon riskerar att bli utsatt för våld eller andra övergrepp av närstående.
– Socialnämnden bör i vissa fall kunna aktualisera byte till en billigare bil, om bilens värde är högre än ett basbelopp. Om den enskilde på grund av funktionshinder har en specialanpassad bil, bör denna, oavsett värde, inte räknas som en tillgång.¹²

7. **Genom andra personers inkomster och tillgångar - makar, registrerade partner och sambor.** Makars liksom registrerade partners inkomster bör räknas som gemensamma vid prövningen av rätten till ekonomiskt bistånd. I regel bör detta även gälla för dem som lever i sådana samboförhållanden som avses i lagen om sambors gemensamma hem och lagen om homosexuella sambor. För sambor bör socialnämnden räkna med båda parter sammanlagda inkomster och tillgångar från sammanflyttningdagen.

Socialnämnden bör endast undantagsvis ge ekonomiskt bistånd enbart till den ena parten, om den som har inkomst inte bidrar till familjens försörjning. Nämnden bör kunna ge bistånd, t.ex. i avvaktan på att den andra parten bidrar med sin inkomst eller uppfyller de villkor som nämnden ställer på honom eller henne. Villkoren kan t.ex. gälla att stå till arbetsmarknadens förfogande och ta anvisat arbete eller delta i arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Andra situationer då nämnden bör kunna göra undantag från principen om gemensamma tillgångar är om den ena parten är eller har varit utsatt för våld eller andra övergrepp av den andra parten.¹³

8. **Bistånd till barn och skolungdom.** Att utan medgivande från vårdnadshavaren bistå ett barn ekonomiskt är en åtgärd som endast bör användas i undantagsfall. Om föräldrarna till ett barn eller till en skolungdom 18–20 år inte fullgör sin underhållsskyldighet och om nämnden inte kan förmå dem till det, bör socialnämnden överväga att ge ekonomiskt bistånd direkt till barnet eller skolungdomen utifrån ålder och mognad. Om ett barn eller en skolungdom 18–20 år på egen hand ansöker om ekonomiskt bistånd, bör nämnden vid behovsbedömningen överväga att bortse från föräldrarnas underhållsskyldighet i de fall
- barnet eller skolungdomen är utsatt för våld eller andra övergrepp av närstående, eller
  - barnet eller skolungdomen har bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot närstående vuxna.¹⁴

9. **Dokumentation i ProCapita.** Vid ansökan om ekonomiskt bistånd på grund av att sökande utsatts för våld i nära relation, ska aktualiseringsorsak och beslut i ProCapita vara ”Våld i nära relation”.

Rutinen är en vägledning till personal för att ge stöd till våldsutsatta personer oavsett kön, men majoriteten av de utsatta är kvinnor därför utgår rutinen från ett kvinnoperspektiv.

---

¹² Ibid.

¹³ Ibid.

¹⁴ SOSFS 2013:1 Allmänna råd: Ekonomiskt bistånd.